

ВПЛИВ НАФТОГАЗОВОЇ ГАЛУЗІ НА ДОВКІЛЛЯМаховський В. О., *Крюковська О. А.*Дніпровський державний технічний університет, Україна
rosuna2003@mail.ru

Нафтогазова галузь являє собою важливу складову частину паливно-енергетичного комплексу України, яка разом з іншими галузями забезпечує пошук, розвідку та розробку родовищ нафти і газу, транспортування, переробку, зберігання і реалізацію нафти, газу, продуктів їх переробки. Нафтогазова галузь забезпечує енергетичну незалежність держави, тому її стану і розвитку приділяється значна увага.

Специфіка територіального розміщення підприємств нафтогазового комплексу безумовно впливає на екологічний стан окремих областей України особливо в регіоні Дніпровсько-Донецької западини та Прикарпатті. Актуальним воно є для районів нафтогазовидобутку та нафтогазопереробки, де особливо висока концентрація об'єктів видобутку, переробки, зберігання та транспортування вуглеводневої сировини. Існуючі галузеві технологічні процеси характеризуються високою ймовірністю виникнення аварійних ситуацій. У технологічних процесах кожного з цих підприємств утворюються різноманітні за своїм хімічним складом відходи. Майже всі виробничі об'єкти нафтогазової промисловості у відповідних умовах забруднюють всі компоненти природного середовища різноманітними шкідливими речовинами. Тому нафтогазові підприємства за рівнем шкідливої дії на природне середовище вважаються об'єктами підвищеного екологічного ризику. При розробці нафтогазових родовищ густонаселені райони області зазнають значного техногенного впливу, і всі компоненти довкілля потерпають від його шкідливої дії. Частина нафтових і газових родовищ області розташована в межах заплав та перших надзаплавних терас річок, знаходиться близько державних гідрологічних заказників або займає їх землі. За таких умов навіть незначні техногенні потоки від родовищ можуть суттєво вплинути на природні екосистеми. Особливу можуть викликати викиди рідких вуглеводнів, що спричиняють забруднення існуючих біоценозів. Аварійні розливи при видобутку газоподібних та рідких горючих копалин призводить як до їх виведення з сільськогосподарського обігу, так і сприяє забрудненню токсичними речовинами інших компонентів навколишнього середовища. За останні десятиріччя в Україні було зафіксовано велика кількість аварійних викидів нафти, газу та води при бурінні, більше половини з них відбулося на території Дніпровсько-Донецької нафтогазоносною провінції. У результаті аварій відбувалось забруднення земель, поверхневих та підземних вод.

Несприятливий антропогенний тиск на здоров'я населення виявляється в основному в наслідок накопичення шкідливих забруднюючих речовин у ґрунтах, рослинах і харчових ланцюгах за тривалий період, що впливає на імунологічну та генетичну системи людини. Аналогічну дію спричиняє забруднення поверхневих і підземних вод та вживання питної води, що не відповідає гігієнічним вимогам.

Необхідним заходом, спрямованим на те, щоб запобігти та своєчасно відвернути небезпечний вплив забруднень відходами нафтогазової галузі на довкілля, є проведення моніторингу компонентів оточуючого середовища. Система моніторингу спрямована на підвищення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля, підвищення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях та підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів і ефективності їх здійснення. Моніторингу підлягають як джерела забруднення навколишнього середовища, також компоненти довкілля, які потерпають від їх техногенного тиску. Це стосується і таких джерел забруднення, якими є відходи нафтогазовидобувних та переробних підприємств, котрі небезпечно впливають на оточуюче середовище.